

Kontakty z Mediami
i Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
KOMUNIKAT PRASOWY nr 4/19
Luksemburg, 22 stycznia 2019 r.

Wyrok w sprawie C-193/17
Cresco Investigation GmbH / Markus Achatzi

Przyznanie w Austrii dnia wolnego od pracy w Wielki Piątek tylko pracownikom należącym do niektórych Kościołów stanowi zakazaną przez prawo Unii dyskryminację ze względu na religię

Dopóki Austria nie zmieni przepisów w celu przywrócenia równości traktowania, dopóty prywatny pracodawca ma pod określonymi warunkami obowiązek przyznać również swoim pozostałym pracownikom odpłatny dzień wolny od pracy w Wielki Piątek

W Austrii – w której większość ludności należy do Kościoła rzymskokatolickiego – Wielki Piątek jest odpłatnym dniem wolnym od pracy jedynie dla członków Kościołów ewangelickich wyznania augsburskiego i helweckiego, Kościoła starokatolickiego oraz Kościoła ewangelicko-metodystycznego. To specjalne uregulowanie ma na celu umożliwienie członkom tych Kościołów wykonywania praktyk religijnych w ten dzień świąteczny mający dla nich szczególne znaczenie, bez konieczności uzgodnienia z pracodawcą urlopu w tym dniu.

Jeśli członek któregoś z tych Kościołów pracuje w tym dniu, ma prawo do dodatku za pracę w dniu wolnym.

Markus Achatzi jest pracownikiem Cresco Investigation, agencji prywatnych detektywów, i nie jest członkiem żadnego ze wskazanych Kościołów. Uważa on, że został w dyskryminujący sposób pozbawiony dodatku za dzień wolny od pracy za pracę świadczoną w dniu 3 kwietnia 2015 r., w Wielki Piątek, i domaga się z tego tytułu od pracodawcy zapłaty tego dodatku.

Oberster Gerichtshof (sąd najwyższy, Austria), rozpoznający ten spór, zwrócił się do Trybunału Sprawiedliwości z pytaniem o zgodność rozpatrywanego uregulowania austriackiego z ustanowionym przez prawo Unii zakazem¹ dyskryminacji ze względu na religię.

W ogłoszonym dzisiaj wyroku Trybunał orzekł, że przepisy krajowe, takie jak rozpatrywane w tej sprawie, na mocy których, po pierwsze, Wielki Piątek jest dniem wolnym od pracy tylko dla pracowników będących członkami niektórych Kościołów chrześcijańskich, a po drugie, jedynie ci pracownicy mają prawo – jeżeli są zobowiązani pracować w ten dzień wolny od pracy – do dodatku do wynagrodzenia, stanowią bezpośrednią dyskryminację ze względu na religię.

Takich przepisów nie można uzasadnić ani jako środków koniecznych do ochrony praw i wolności innych osób, ani jako szczególnych środków mających zrekompensować niekorzystną sytuację związaną z religią.

Dopóki Austria nie zmieni tych przepisów w celu przywrócenia równości traktowania, dopóty prywatny pracodawca podlegający tym przepisom ma obowiązek przyznać również swoim pozostałym pracownikom prawo do dnia wolnego od pracy w Wielki Piątek, o ile pracownicy ci uprzednio zwrócili się do tego pracodawcy o zwolnienie z obowiązku pracy w tym dniu, i w konsekwencji uznać, że pracownikom tym przysługuje prawo do dodatku do

¹ Ustanowionym w art. 21 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej oraz w dyrektywie Rady 2000/78/WE z dnia 27 listopada 2000 r. ustanawiającej ogólne warunki ramowe równego traktowania w zakresie zatrudnienia i pracy (Dz.U. 2000, L 303, s. 16).

wynagrodzenia pobieranego za pracę świadczoną w tym dniu, jeśli wspomniany pracodawca odmówił uwzględnienia takiej prośby.

Odnosnie do istnienia bezpośredniej dyskryminacji ze względu na religię, Trybunał stwierdził, że rozpatrywane uregulowanie austriackie wprowadza odmienne traktowanie, które jest bezpośrednio oparte na religii pracowników. Kryterium zróżnicowania, które jest stosowane przez to uregulowanie, wynika bowiem bezpośrednio z przynależności pracowników do określonej religii.

Ponadto uregulowanie to skutkuje odmiennym traktowaniem porównywalnych sytuacji w zależności od religii. Trybunał wskazał w tym względzie, że przyznanie dnia wolnego od pracy w Wielki Piątek pracownikowi będącemu członkiem któregoś ze wskazanych Kościołów nie podlega warunkowi wywiązania się przez pracownika z określonego obowiązku religijnego w ciągu tego dnia, lecz jest zależne wyłącznie od formalnej przynależności wspomnianego pracownika do któregoś z tych Kościołów. Pracownik ten ma zatem swobodę dysponowania według własnego uznania okresem przypadającym w ten dzień wolny od pracy, na przykład dla celów odpoczynku i rekreacji.

Odnosnie do ewentualnych względów uzasadniających tę bezpośrednią dyskryminację, Trybunał zauważył, że przyznanie dnia wolnego od pracy w Wielki Piątek pracownikom będącym członkami któregoś ze wskazanych Kościołów ma na celu uwzględnienie szczególnego znaczenia dla członków tych Kościołów uroczystości religijnych związanych z takim dniem. Jednakże, zdaniem Trybunału, **rozpatrywanego uregulowania nie można uznać za konieczne do ochrony wolności religii**.

Możliwość obchodzenia przez pracowników nienależących do wskazanych Kościołów święta religijnego nieprzypadającego w jednym z powszechnych dni wolnych od pracy w Austrii jest bowiem uwzględniona w prawie austriackim nie przez przyznanie dodatkowego dnia wolnego od pracy, lecz zasadniczo za pomocą obowiązku dbałości pracodawców o dobro pracowników, w ramach którego ci ostatni mają możliwość uzyskania w stosownym przypadku prawa do powstrzymania się od pracy na czas konieczny do odprawienia określonych obrzędów religijnych.

Rozpatrywanego uregulowania austriackiego nie można także uznać za zawierające szczególne środki mające zrekompensować niekorzystną sytuację związaną z religią przy poszanowaniu zasady proporcjonalności oraz, tak dalece jak to możliwe, zasady równości.

Rozpatrywane przepisy przyznają bowiem okres odpoczynku w wymiarze 24 godzin w Wielki Piątek pracownikom będącym członkami któregoś ze wskazanych Kościołów, podczas gdy pracownicy należący do innych religii, których ważne święta nie przypadają w powszechne dni wolne od pracy w Austrii, mogą co do zasady powstrzymać się od wykonywania pracy w celu odprawienia obrzędów religijnych związanych z tymi świętami jedynie na podstawie upoważnienia udzielonego przez ich pracodawcę w ramach obowiązku dbałości. Wynika stąd, że rozpatrywane środki wykraczają poza to, co jest konieczne dla zrekompensowania takiej zakładanej niedogodności, i że wprowadzają odmienne traktowanie między pracownikami podlegającymi porównywalnym obowiązkom religijnym, które nie gwarantuje, tak dalece jak to możliwe, przestrzegania zasady równości.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) wyroku znajduje się na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Nagranie wideo z ogłoszenia wyroku jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 22964106